

भारतीय विद्यालय मस्कत
MID TERM EXAMINATION
संस्कृत (Third LANGUAGE)

कक्षा
दिनांक

समय
अंक

1 एक पदेन उत्तरत | Give answers in one word:

क आयुर्वेदस्य प्रथम प्रचारकः कः अस्ति ।

ख रात्रौ किं प्राज्वालयन् ।

ग माता कानि पचति स्वादिष्टव्यञ्जनानि पचति।

घ विदाः कति सन्ति ।

2 पूर्ण वाक्येन उत्तरत।

क दीपोत्सवः कदा भवति ।

ख मुनयः केन पालनेन स्वस्थः भवति ।

ग सौम्यः जनकेन सह आपणात् किं आनयति ।

3 उचितानि पदानि रिक्तस्थानि पूरयत | Fill in the blanks with suitable words:

क वातावरणं । विषाक्तेन धूमेन

ख भविष्यति। श्वः

ग भूषयिष्यामि। स्वगृहम्

घ च एते प्रकुप्यन्ति। मिथ्याहारेण

ङ प्रचलति। विदेशेष्वपि

च भवन्ति। रूग्णाः

छ सम्पूर्णनगरीम् अभूषयन्। उल्लासेन

ज यापयन्ति। दीर्घायुं

झ सम्मानयन्ति। आयुर्वेदं

ञ अस्ति। त्रिफला

4 अधोलिखित शब्दानां अर्थ लिखत | Write the meaning of giving words:

क मुन्ध्याणां लोगों के लिए ख रोगी ग आपणात् बाजार से घ उपाय

ङ बड़ा भाई

5 विकल्पेभ्यः उचितं पदं चित्वा उत्तरत | Multiple choice question:

क बालाः कः धारयन्ति ।

ख सौम्यः कुत्र गच्छति ।

ग श्रेया केन् सह गृहं भूषयति ☐ अनुजेन अगजेन जिनकेन् ☐ अगजेन
घ के हानिकारकाः भवन्ति ☐ वायुप्रदूषणं विषाक्तधूमः स्फोटकाः ☐ स्फोटकाः
ङ शरीरे कति दोषाः सन्ति ☐ त्रयः चित्त्वारः षट् त्रयः

6 कः कम् प्रति कथयति | who said to whom:

☐ ☐

कः कथयति

कम् प्रति

क श्रेया अगजेन् सह गृहं स्वच्छं करोति ☐ ☐ माता तु सौम्याया
ख पितामही किं करोति ☐ ☐ श्रेया तु सौम्याया
ग मनुष्यः कथं स्वास्थ्यलाभं करोति ☐ ☐ अञ्चितः गुरुवरेण
घ शरीरे वार्तं पित्तं कफाः इति त्रयः दोषाः सन्ति ☐ ☐ गुरुवरः अञ्चितेण
ङ वियं मिलित्वा दीपोत्सवाय आवश्यकं कार्याणि करवामः ☐ ☐ श्रेया तु सौम्या

7 एकः कंठस्थ श्लोकः लिखत | Write any one meaningful shloka :

☐ ☐

खण्ड ख

8 अधोलिखितानि शब्दानि अंक रूपेण लिखत | Write the words in numeral:

☐ ☐

क चतुष्टवारिंशत् 44 ख अष्टचत्वारिंशत् 48

अधोलिखितानि अंकानि शब्दरूपेण लिखत | Write the numerals in Sanskrit:

☐ ☐

क 41^१ एकचत्वारिंशत् ग 49^१ नवचत्वारिंशत्

ख 46^१ षट् चत्वारिंशत्

9 अधोलिखित वाक्येषु निम्नापदे लट् लृट् लङ् लकारे च परिवर्तनं कुरु।

Change the sentence in given tense:

☐ ☐

क एकः व्याधः वनं गच्छति | लृट् लकार

१ एकः व्याधः वनं गमिष्यति

ख त्वं सत्यं वदसि | लङ् लकार

१ त्वं सत्यं अवदः

ग अहं पुस्तकं पठामि | लङ् लकार

१ अहं पुस्तकं अपठामि

घ ते हसन्ति | लृट् लकार

१ ते हसिष्यन्ति

ङ छात्राः पाठं पठिष्यन्ति | लट् लकार

१ छात्राः पाठं पठन्ति

10 पर्द परिचयं यच्छत | Give the required grammatical details for the following:

☐ ☐

क पुस्तकेन तृतीया वि० एकवचन

ख गच्छामः अम् धातु लट् लकार बहु०

ग अपिबताम् पिब् धातु लङ् लकार द्वि०

घ पतिष्यसि प्रत् धातु लृट् लकार एकवचन

ङ अपठन् प्रट् धातु लङ् लकार बहु०

11 प्रत्यय छेदनं वा कुरु | Split the root and suffix for the given word:

☐ ☐

क गत्वा अम् क्त्वा

ख पठित्वा अट् क्त्वा

ग हसित्वा अस् क्त्वा

घ ☐ गेलित्वा ☐ गेल ☐ क्त्वा ☐

ङ ☐ इष्ट्वा ☐ इष ☐ क्त्वा ☐

12. प्रत्यय मेलनं वा कुरु | Join the root and suffix for the given word:

☐ ☐

क ☐ वा+क्त्वा ☐ ☐ वित्वा ☐

ख ☐ स्मृ+क्त्वा ☐ ☐ स्मृत्वा ☐

ग ☐ पृच्छ+क्त्वा ☐ ☐ पृष्ट्वा ☐

घ ☐ निगृ+क्त्वा ☐ ☐ निगृत्वा ☐

ङ ☐ चल+क्त्वा ☐ ☐ विलित्वा ☐

13. अधोलिखित पदानां विभक्ति वचन निर्देशानुसारं पूरयत ।

☐ ☐

Complete the missing forms as directed:

क ☐ तिद् ☐ पुल्लिङ्ग ☐ तृतीया तेन ताभ्याम् तैः

ख ☐ तिद् ☐ पुल्लिङ्ग ☐ द्वितीया तम् तौ तान्

ग ☐ तिद् ☐ पुल्लिङ्ग ☐ चतुर्थी तस्मै ताभ्याम् तेभ्यः

घ ☐ तिद् ☐ नपु० ☐ प्रथमा तत् ते तानि

ङ ☐ तिद् ☐ नपु० ☐ षष्ठी तस्य तयो तेषाम्

14. अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा निर्दिष्टप्रश्नान् उत्तरत । Answer the following question based on passage:

☐ ☐

भारतम् पर्वणां देशः अस्ति । विजयदशमी एकः प्रमुखः उत्सवः अस्ति । अयम् महोत्सवः आश्विन मासे आगच्छति । अस्मिन् उत्सवे क्षत्रियाः अस्त्राणां शस्त्राणां च पूजां कुर्वन्ति । अस्मिन् एव दिवसे श्रीरामः रावणस्य वधम् ☐ क्त्वा सीताम् अरक्षत् । अयम् उत्सवः असत्यस्य उपरि सत्यस्य विजयस्य प्रतीकम् अस्ति ।

क ☐ भारतस्य प्रमुखः उत्सवः कः ☐ विजयदशमी

ख ☐ अयम् महोत्सवः कदा भवति ☐ आश्विन मासे

ग ☐ अस्मिन् उत्सवे क्षत्रियाः किं कुर्वन्ति ☐ उत्सवे क्षत्रियाः अस्त्राणां शस्त्राणां च पूजां कुर्वन्ति

घ ☐ विजयदशमी कस्य प्रतीकम् अस्ति ☐ उत्सवः असत्यस्य उपरि सत्यस्य विजयस्य प्रतीकम् अस्ति ।

ङ ☐ श्रीरामः कस्य वधं अकरोत् ☐ रावणस्य वधं अकरोत् ।